

Силабус курсу «Рекреалогія»

Освітній ступінь: бакалавр
Галузь знань: 24 «Сфера
обслуговування»
Спеціальність: 242 «Туризм»
Освітньо-професійна програма: «Туризм»
Кількість кредитів: 3
Рік підготовки: 4-й
Компонент освітньої програми:
вибіркова
Мова викладання: українська

Керівник курсу

канд. істор. наук Кашка Марія Юріївна

Контактна інформація mariia.kashka@uzhnu.edu.ua

Опис дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни «Рекреалогія» - формування в здобувачів вищої освіти уявлення щодо основних рекреаційних потреб людини, розуміння специфіки і видів рекреаційної діяльності, знання з організації і функціонування рекреаційних систем, практичної реалізації рекреаційного районування з метою визначення рекреаційних функцій територій і тенденцій їх зміни в умовах географічного поділу праці у сфері рекреації та туризму.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є особливості та закономірності функціонування рекреаційних систем та їх підсистем, механізм та стратегія вдосконалення суспільної практики щодо відновлення фізичних та психоемоційних сил людини.

Основні завдання навчальної дисципліни: сформувати знання про предмет, об'єкт, теоретико-методологічну базу, основні поняття та концепції рекреалогії;

виробити розуміння рекреалогії як міждисциплінарної дисципліни; вивчити форми рекреації, умови її здійснення, види рекреаційної діяльності та відповідні їм галузі рекреаційної індустрії; вміти давати оцінку рекреаційним ресурсам та ефективності їх використання; визначати рекреаційну ємність території і максимально допустимих рекреаційних навантажень; прогнозувати розвиток та оптимізацію функціонування туристично-рекреаційного господарства.

Навчальний контент

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи рекреалогії

Об'єкт, предмет та суб'єкт рекреалогії. Співвідношення рекреалогії та рекреаційної географії. Основні поняття рекреалогії. Основні напрями рекреаційно-географічних досліджень в Україні.

Тема 2. Загальний огляд концепцій рекреалогії

Загальний огляд концептуальних уяв у рекреалогії. Проблема систематизації концепцій. Група гуманоцентрованих концепцій в рекреалогії. Концепція рекреаційної діяльності та її особливості. Група економцентрованих концепцій уявлення про рекреаційну діяльність як одну з важливих потреб суспільства.

Тема 3. Рекреаційна діяльність

Загальне уявлення про рекреаційну діяльність як одну із важливих потреб суспільства. Рекреаційні потреби як усвідомлена необхідність у відновленні фізичних та духовних сил людини. Суспільні функції рекреаційної діяльності. Цикл рекреаційної діяльності. Рекреаційний кластер.

Тема 4. Рекреаційний час

Поняття соціального часу. Робочий і неробочий час як форми соціального часу. Орієнтація на вільний час як засіб відновлення фізичних і розумових сил людини для продовження виробничої праці. Поняття рекреаційного часу. Властивості рекреаційного часу. Класифікація рекреаційного часу за видами рекреаційних занять.

Тема 5. Рекреаційний простір

Рекреаційний простір як частина соціального простору. Елементи діяльності щодо організації рекреаційного простору. Мірність рекреаційного

простору та параметри, що його характеризують. Співвідношення рекреаційного простору й часу та його прояви.

Тема 6. Рекреаційна система як об'єкт рекреації

Рекреаційна територія і тенденції її розвитку. Територіальна рекреаційна система. Територіально-рекреаційний комплекс. Основні властивості рекреаційних систем.

Тема 7. Принципи і методи комплексної оцінки рекреаційних ресурсів території

Поняття рекреаційних ресурсів. Типи оцінки рекреаційних ресурсів. Основні принципи і критерії оцінки природних та історико-культурних рекреаційних ресурсів.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2

Тема 8. Медико-екологічні проблеми України

Природний рух населення України. Фактори, що обумовлюють стан здоров'я населення України. Екологічний стан території України. Рівень медичного обслуговування населення України.

Тема 9. Курортно-оздоровчі заклади України

Поняття курорту і курортної місцевості. Типологія курортів. Історія формування курортного господарства України. Географія лікування окремих хвороб на курортах України.

Тема 10. Рекреаційне районування України

Теоретичні положення рекреаційного районування. Одиниці рекреаційного районування. Рекреаційне районування України та його характеристика.

Тема 11. Медико-географічне країнознавство

Сутність медико-географічного країнознавства. Інфекційні хвороби та їх наслідки для окремих регіонів. Вплив окремих складових на стан здоров'я людини.

Тема 12. Санаторно-курортне господарство Європи

Особливості лікувального (санаторно-курортного) туризму. Бальнеологічні курорти. Кліматичні приморські курорти. Гірськокліматичні курорти.

Тема 13. Рекреаційне природокористування

Рекреаційне природокористування і його функції. Рекреаційна дигресія. Рекреаційне навантаження і ємність території. Рекреаційне використання територій, що охороняються.

Тема 14. Проблеми та перспективи розвитку рекреаційно туристичного господарства України на сучасному етапі

Стан рекреаційно-туристичного комплексу України на сучасному етапі. Модель управління рекреаційно-туристичними закладами в ринкових умовах. Місце України та окремих її ТРС на світовому ринку рекреаційних послуг. Пріоритетні напрями державної політики в галузі туризму і рекреації.

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
Інтегральна	Здатність ставити та успішно вирішувати на достатньому професійному рівні науково-дослідницькі та практичні завдання, розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог
ЗК 02	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історичних процесів та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство
ФК 1	Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності
ФК 2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
ФК 3	Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал окремих регіонів та областей України
ФК 5	Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів
ПРН2	Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних

	послуг, а також світоглядних та суміжних наук.
ПРН 4	Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.
ПРН5	Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.

Основна література

1. Бейдик О.О. Рекреаційні ресурси України. – Київ: Альтерпрес, 2011. – 462с.
2. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреалогії та рекреаційної географії.- Київ: Інститут туризму федерації проспілок України, 1997. – 130 с.
3. Бобкова А.Г. Правовое обеспечение рекреационной деятельности.- Донецк, 2000.
4. Гудзь П.В. Економічні проблеми розвитку курортно-рекреаційних територій. – Донецьк, 2001.
5. Курортні ресурси України. За ред. М.Лободи- Київ: ТАМЕД, 1999. – 344 с.
6. Лабскір В.М., Любієв А.І., Юшко О.В. Туристичні об'єкти України. – Харків, 2002.
7. Мацола В.І. Рекреаційно-туристичний комплекс України.- Л., 1997. – 259 с.
8. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навчально-методичний посібник. – Львів:Фенікс, 2002. – 107 с.
9. Стафійчук В.І. Рекреалогія. Навчал. посібник, - Київ: Альтерпрес, 2010. – 264 с.
10. Фоменко Н.В. Рекреаційні ресурси та курортологія.- Івано-Франківськ, 2001.
11. Царик Л., Чернюк Г. Природні рекреаційні ресурси. Методи оцінки і аналізу.–Тернопіль, 2001.

Допоміжна література

1. Бейдик О.О. Районування і ресурси як базові поняття рекреаційної географії та географії туризму // Розвиток туризму в Україні. Проблеми і перспективи. Зб.наук. статей.- К., 1995.- С.87 - 89.
2. Буравченков А.А. Культура і туризм: взаємодія і збагачення.- К., 1999.
3. Ващенко Н.П. Рекреаційні комплекси світу. – К., 2004
4. Гаврилишин І.П. Туризм України: проблеми і перспективи.- К., 1994.
5. Качур І., Кул Ю., Ньорба В., Пеняк П. Перечинщина - край закарпатських Бескидів.
– Ужгород: Краєвиди Карпат, 2004. – 79 с.
6. Кифяк В.Ф. Організація туристичної діяльності в Україні.- Чернівці: Книги-XXI, 2003. – 300 с.

7. Кузан В., Ньорба В., Пеняк П. Іршавщина. Край зачарованої долини. – Ужгород: Краєвиди Карпат, 2006. – 72 с.
8. Ньорба В., Пеняк П., Пеняк С. Ужгородський район. – Ужгород: Краєвиди Карпат, 2001. – 72 с.
9. Пеняк П.С. Методичні рекомендації з навчального курсу «Рекреалогія». – Ужгород, 2014. – 22 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Державна служба туризму та курортів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www. tourism.gov.ua](http://www.tourism.gov.ua)
2. Державний комітет статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Закон України «Про музеї і музейну справу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [https:// zakon.rada.gov.ua / laws/ show/](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/)
4. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
5. Про туризм. Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://zakon.rada.gov.ua / laws / show/](http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/)
6. Туристична бібліотека [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/>
7. Українські Карпати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.karpaty.com.ua

Політика оцінювання

Протягом семестру здобувач вивчає один модуль з дисципліни, який включає два змістових модулі. Після виконання кожного змістового модуля (лекції, практичні заняття) здійснюється поточний контроль у вигляді контрольної роботи, який оцінюється у межах від 1 до 60 балів. Студенти, які не відвідували лекції або не в повному обсязі виконали практичні завдання, до поточного контролю за змістовий модуль не допускаються. Якщо з об'єктивних причин студент не пройшов модульний контроль у визначений термін, то він має право за дозволом деканату пройти його протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Оцінювання навчальних досягнень та практичних навичок студентів здійснюється за 100-бальною системою за кожний змістовий модуль. Загальна кількість балів за семестр з навчальної дисципліни «Рекреалогія» складається із середнього арифметичного балу за модулі.

Здобувач, який в результаті поточного оцінювання за модулем отримав більше 60 балів, має право не складати залік з дисципліни. В такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість вноситься загальна підсумкова оцінка. При

умові, що здобувач (ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль, він (вона) має складати залік.

Здобувач, який в результаті підсумкового оцінювання за модулем отримав менше 60 балів, зобов'язаний складати залік з дисципліни. В разі, якщо відповіді здобувача під час заліку оцінені менше ніж 60 балів, він (вона) отримує незадовільну оцінку. При цьому результати поточного контролю не враховуються.

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання.** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності.** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

До силабусу додаються навчально-методичні матеріали з дисципліни, що знаходиться у відповідному контенті на системі електронного навчання Moodle.